
ТЕМА I

ИСПРЕД СВАКОГ БИЋА
УКЛОНИ СВОЈ ШТАП,
ДА НЕ ПОВРЕДИШ
НИЈЕДНО ОД ЊИХ

Драган Раденовић, вајар: Милански едикт
6 метара, бронза (фотографије: **Рајко Р. Каришић**)

ΟΓΛΕΔΑΛΟ

ЗНАТИ ШТА ХОЋЕМО И ЗНАТИ ШТА МОЖЕМО

Толстој је рекао: „Оно што је прошло, више не постоји; оно што ће бити, још није дошло“. Па шта онда постоји? Само она тачка у којој се састаје прошло и будуће. Ето у тој тачки је сав наш живот. “ А ја се питам шта је он тиме покушао да нам каже, шта та тачка представља у ствари, можда оно што смо били некада, оно што смо сад или оно што ћемо тек бити. Губим се у свему томе. Желим да причамо, желим да кажемо једни другима све што имамо, желим да будемо слободни, желим да нестане све оно између нас што нас раздваја. Желим... Не, не зависи све то од мене, не зависи ни од тебе, али од кога то онда зависи? Постали смо робови нашег времена, времена које непрестано тече. Постали смо марионете наших снова. Постали смо заробљеници себе самих. Завеса густе магле се нашла свуда око нас. Хеј? Да ли ме видиш? Не, не, опет сам остао сам. Не видим никога, не видим ништа осим огледала, не видим ништа осим свог одраза, не видим ништа осим себе. Поново се губим.

„Говори само о ономе што ти је јасно, иначе ћути. “ Не, нећу више да ћутим. Не разумем, није ми јасно зашто бежимо из стварности, зашто смо постали отуђени, зашто избегавамо једни друге, док у врата нашег живота удара бол који наноси повреде свима у нашој околини, непрестано покушавамо кренути путем будућности, али нисмо ни свесни да тај бол куца све јаче и да сваког тренутка може ући. Необазирјући се на то ми и даље покушавамо да идемо тим путем, сматрајући да је то пут храбрих, зато што само храбри смеју да гледају на његове трновите стазе, а да ни у једном тренутку не одврате поглед, јер само храбри смеју да иду трновитим путем знајући да их тај исти пут можда никада неће одвести

ОГЛЕДАЛО

до звезда. Сматрамо да је то пут смелих. Питам се да ли је уопште вредно ићи тим путем сам, да ли је то пут којим човек сам може ићи. Безброј питања преплави моје мисли у потрази за одговором. Безброј неуспешних покушаја да одговорим на њих. Безброј пута сам поклекао и пао на том путу, изнова и изнова сам покушавао поново да закорачим, али сваки пут бих се оклизнуо и поново пао. Безброј покушаја да са мојим пријатељима кренем на тај пут, да буду поред мене, да буду уз мене, а ја их и даље не видим. Нешто се налази између нас, нешто нас поново раздваја. Још једно питање на које ја немам одговор.

Не, нисам као други. Не желим више да осећам страх од различитости међу нама, не желим више тај зид између нас, не желим више тај терет који носимо током нашег животног путовања. Да ли сте се икада запитали ко то са лакоћом гради те зидове које је тешко срушити? Да ли сте се икада запитали ко ствара тај терет кога је немогуће отарасити се? Наша похлепа, себичност и егоцентризам. Ми се не плашимо наших погрешних одлука и поступака, ми се плашимо туђег мишљења. Несвесно у рукама држимо штап којим терамо све људе од нас, штап који је толико дугачак да не видимо његов крај, али ни људе у нашој близини. Мени је сада све јасно. Наше животе је обузела досада и устајала свакодневница, пуни смо предрасуда, љубоморе и зависти. Ми смо ти који стварају завесу магле око нас. Ми смо ти који су несрећни. Ми смо ти који су сами. Ми смо тај штап који повређује сва бића око нас. Плашимо се да не изгубимо равнотежу коју смо стекли њиме, плашимо се да не паднемо, али не схватамо да смо ми већ оборени и лежимо на земљи, да смо заробљени у свету наших најлепших снова, али са повезом преко очију и не видимо ништа. Изгубљени смо, а све што је потребно да урадимо јесте да скинемо тај повез, прогледамо и видимо све што смо одувек хтели, да видимо наше снове како се остварују.

Можемо се пронаћи у Дучићевим речима: „Велика је несрећа кад човек не зна шта хоће, а права катастрофа кад не зна шта може.“ Управо тако, ми нисмо свесни својих могућности ако не покушамо да срушимо све баријере које нас спречавају да видимо људску доброту и лепоту живљења без предрасуда, да пустимо наш дух напоље и у потпуности будемо слободни. Ако је тама одсуство светлости, ако је зло одсуство доброте и ако је смрт одсуство живота, онда је бол присуство самоће.

Небројано пута се тај штап нашао између других људи и мене, а да тога нисам био ни свестан. Тог штапа више нема, нестао је оног тренутка када сам схватио да он представља све оно што ме раздваја од других, нестао је када сам сломио огледало које представља искривљени приказ моје личности и мојих поступака. Увек сам се

ОГЛЕДАЛО

бојао да не изгубим особе које волим, да не повредим ни једно биће у мојој близини, а никада се нисам запитао постоји ли тамо негде неко ко се боји да не повреди мене, постоји ли тамо негде неко ко се боји да не изгуби мене; а сада заједно са својим пријатељима идем путем храбрих, путем среће који нас води до звезда. Не, не идем иза њих, јер их ја не пратим, не идем испред њих, јер их ја не водим, идем крај њих, јер им верујем, иду крај мене, јер ми верују.

Немања Ршумовић

Гимназија „Свети Сава“ Пожега

Ментор: проф. Ана Марковић

НА ВРХУ

ОГЛЕДАЛО

То смо ми. Та нека генерација која је учена да не прећуткује. Учена да има свој темперамент и своје ја. Учени смо да из наше унутрашњости избија самопоуздање и вера, да је свака наша далека и блиска мисао само борба. Где ћемо ми тако тихи у овај свет који нас чека отворених чељусти?

У тој јурњави за собом често знамо да саплетемо неког. Неко од нас и не окрене главу, а неко се чак врати и неколико корака уназад. Ипак, јако је важно да се боримо и да јуримо. Да јуримо за нечим бољим и светлијим. Свакако, није циљ да наша стаза буде посута крвљу туђих отворених рана за које смо ми заслужни, а нисмо способни да помогнемо да зацеле.

И када пређемо такву стазу, ми ћемо стићи до циља, али ипак нећемо бити победници. Није победник онај који за собом оставља само блато и бруку. Победник је онај који помогне губитнику да победи, па тај губитник стоји раме уз раме са њим на врху престола. Не може човек бити срећан ако нема са ким да подели срећу. Све је лепше и слађе када се са неким подели, па и срећа. Прави човек требало би да буде срећан онда када су и други срећни, а најсрећнији онда када помогне некоме да стигне до своје среће. Пут до звезда је трновит, али не и присут крвљу људи око нас, јер то нису наши противници, већ људи који бију исту битку као и ми. На врху има места за све.

Кад-тад ће неко повредити и нас. Ми ћемо бити ти који ће бити повређени. Тада ћемо видети како те ране боле и споро зацељују. Највише боле ране које су добијене од најдражих. Оштрица ножа драге особе не промашује срце.

Док сви пролазе поред нас и нестају у облаку прашине, указаће нам се слике свих оних које смо ми повредили. Неке од нас ће заболети, а неки ће наставити онако како су и до сада радили. Неки од нас ће неколико пута бити повређени и схватиће да та међусобна

ИМА МЕСТА

ОГЛЕДАЛО

битка није добра. Неки ће пакцелог живота падати, устајати и обарати друге. Избор је наш, до нас је. Ако се барем мало окренемо око себе и потрудимо се да не обарамо и газимо људе, онда су нам мање шансе да и ми будемо гажени.

Овај живот је као бумеранг. Коликом год силом опалимо у друге, истом том силом ће се одбити од њих, вратити тачно у нас. Зато чак и када саплетемо неког, баш ми треба да будемо ти који ће му помоћи да настави. Због тога би требало да изградимо један здрав однос са околином, да у звездама останемо уписани као једна умиљата генерација која има обзира и за себе и за друге, која шири љубав сваким кораком и поступком. Генерација која цени праве вредности и поштује сваку јединку у овој лудој борби. Да ли ћемо да волимо људе око нас и самим тим волимо себе, или понижавамо – до нас је.

Милица Миленковић

Гимназија "Бора Станковић" Ниш

Ментор: проф. Милена Манић

ДЕЛИМО КОМПЛИМЕНТЕ

Као што је човек биће које осећа, тако су и сва друга бића, попут животиња, осећајна и пуна различитих емоција. Наравно, најважније од свега је то да сви ми показујемо та осећања на другачији начин. Вероватно нам то не делује тако јер ми појам „биће“ посматрамо само кроз људе занемарујући све остало. Нико се никад није упустио у авантуру откривања правих емоција животиња, али оне нису ништа мање вредне од нас, ми их чинимо таквима.

Свако биће осећа и има осећања. Ниједно од нас није камен. Сви ми дишемо, сви постојимо. Многи, па могу рећи људи, јер просто друга бића немају свест као ми, знају како је то бити повређен, али ипак повређују. Не можемо рећи да је то нешто несвесно јер се увек истичемо као изузетно свесна створења. Па зашто се онда тако и не понашамо? Уместо да паметно искористимо моћ интелигенције, свести и разума, ми правимо штап којим повређујемо друге. Психички или физички. Разлике нема јер свако повређивање са собом носи једну врсту боли. Не повређујемо само једни друге, већ и оне који нису попут нас, бића без свести, која апсолутно нису и не могу бити крива ни за шта. Врло је битно да што пре уклонимо оклоп зла у које смо обучени и отворимо очи. Отворимо срце. Престанемо са повређивањем. Хајде да уместо увреда делимо комплименте. Хајде да престанемо да чинимо зло и срљамо у пропаст. Ми то не видимо, али тонемо. Уместо да се уздигемо на сваки начин, ми само тонемо све дубље и дубље, а свест о томе где смо, шта је са њом? Па нестала је кад и савест. Као да ју је неко ставио на длан и одувао распршивши је попут прашине. Предрасуде, ружне речи, неморално, зло, нечовечанство, лицемерје, себичност владају нама. Све ово нас вуче у понор. Ставља нас на ивицу провалије. Тиме повређујемо једни друге. Повређујемо животиње. Повређујемо околину. А разлога за то готово и да нема. Сваљујемо кривицу једни на друге, тражимо оправдање за своје поступке, храбримо се неким глупостима. А зашто само не размислимо на тренутак о једној ствари? Када је то за нешто нељудско имало икаквог оправдања? Када су почеле разлике међу свима? И најважније, зашто их не спречити? Међу

ОГЛЕДАЛО

нама се гомилају ружне ствари уместо лепих. Влада хаос. Посвуда су издаје, преваре, похлепа. То су уједно и кривци ратова. Кривци помора људи. Уместо да користимо развој у сваком смислу да се ментално уздигнемо, ми само копамо рупу све дубље и дубље. Не знам да ли нам је дражи сукоб од савеза, не знам да ли нам је важнија мржња од љубави, похлепа од солидарности. Све ми се чини да јесте, али није ми јасно како и зашто.

Испред сваког бића је битно уклонити штап. Наравно под тим подразумевам похлепу, издаје, себичност, мржњу, бес, неморал, предрасуде, неверства. И не треба их уклонити привремено, већ заувек. Заувек и сваки вид зла треба да ишчезне како бисмо избегли повређивање икога.

Елиминисали бисмо пакао на Земљи. Мада, знатичељна сам. Ако постоји вид инспирације у злу, када би оно нестало, да ли би нестало писање? Можда би тако остали повређени писци, сањари. Људи који траже спас у инспирацији. Људи којима зло дође као вид мотивације да буду бољи. Шта би било са њима? Ако узмемо то у обзир, да ли је уопште могуће уништити повређивање? Да ли је могуће да сви останемо нетакнути, неповређени, спокојни? Потпуна неповређеност не постоји. То је неки вид савршенства које је достижно само у бајкама, у стварном свету нисам баш сигурна да је то могуће. Наиме, сва бића теже том савршеном, али будући да човек није савршено биће никада неће и не може досегнути савршенству. Вероватно, оно из истог разлога и не постоји. Можда и постоји, али нико смртан и обичан није успео то да утврди.

Свакако, начин да се избегне повређивање других је немогућ. Није могуће да нико не буде повређен. Свако од нас, свако живо биће у неком тренутку доживи пакао, а већ у следећем рај. Свако од нас има врхунце и тачке дављења. Али, преживи. Сви на крају преживимо, а управо то повређивање нас учини јачима и помаже нам да изградимо нашу личност. Просто, то чини наш живот. На крају крајева не би ни било занимљиво не бити повређен јер ко не искуси тугу, срећу сигурно неће. У будућности, сваког појединца очекује много различитих тренутака и некада нећемо бити у могућности да заштитимо ни себе, ни друге. Уверена сам у то да свет може изгледати застрашујуће и каткад ће бити и више од тога, али знајте да када се све чини очајавајуће, људи вас пронађу. Они добри људи. Можда вас неће успети заштити, али ће покушати, а то је оно највредније. У том тренутку ћете схватити да постоје пожртвовани и племенити људи.

Сматрам да је немогуће у потпуности уклонити штап зла пред сваким бићем, али увек, у свакој ружној ствари, дође неко посебан и промени вам свет. Да није лоших ствари, не би се дешавале ни оне најбоље. Да није лоших људи, не бисте пронашли ни оне

ОГЛЕДАЛО

добре. Зато пустите савршен живот без падова и живите за савршене тренутке после тих лоших ствари. Живите јер волите живот, ма какав да је, јер запамтите, свако лоше носи нешто најбоље са собом. Запамтите то и чекајте то ваше најбоље да вас одбрани од свега и свих и покаже вам колико је свет једно лепо место створено за свакога.

Катарина Кнежевић,
Гимназија „Таковски устанак“
Горњи Милановац
Ментор: проф. Снежана Зимоњић

Infinitiv - centar za učenje stranih jezika

**Kursevi engleskog i slovenačkog
za decu, tinejdžere i odrasle!**

**Đorđa Stanojevića 9a,
Belville, Novi Beograd**

**064/02 444 23
www.infinitiv.rs**

ΟΓΛΕΔΑΛΟ
